

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ 2568

167 ม.2 ถ.ชัยภูมิ-ตลาดไท ต.นาฝาย
อ.เมือง จ.ชัยภูมิ
044815111 ต่อ 66010
WWW.CPRU.AC.TH

คำนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยใช้แนวทางปฏิบัติตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต พัฒนามาตรการ วิธีการลดความเสี่ยงการทุจริต ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน รวมทั้งเพื่อให้หน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ป้องกัน ลดและปิดโอกาสการทุจริต รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียง (Reputation) ในด้านธรรมาภิบาล การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบมาตรฐาน (Compliance) เพื่อสร้างความมั่นใจว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจะตอบสนองต่อพันธกิจที่มหาวิทยาลัยมีต่อผู้เรียน อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหาร ผู้มีส่วนได้เสีย สังคมและประเทศชาติโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
ส่วนที่ 1 บทนำ	4
1.1 หลักการและเหตุผล	4
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	5
1.4 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	5
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	6
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
2.1 ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน	6
2.2 ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	7
2.3 ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	7
2.4 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	9
2.5 ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	11
2.6 ขั้นตอนที่ 6 การติดตามและรายงานผล	15
คณะผู้จัดทำ	16

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริต และประพจน์มิชอบมุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลดการทุจริตและประพจน์มิชอบ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจะต้องอยู่ในอันดับ 1 ใน 20 หรือมีคะแนนประมาณ 73 คะแนน ภายในช่วงปีพ.ศ. 2576 - 2580 โดยในแผนย่อยที่ 1 การป้องกันการทุจริตและประพจน์มิชอบ มุ่งเน้น การปรับ “ระบบ” และแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพจน์มิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพจน์มิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ และเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงาน ภาครัฐมีการจัดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน และการจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต นั้น

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบจึงเป็น เครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิด การทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการ ดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถ บริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

1.3 กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ได้แก่

- 1) Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- 2) Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสให้แก่ผู้บริหาร
- 3) Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามาได้อีก
- 4) Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

1.4 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยคัดเลือกกระบวนการงานจากภาระงานที่จะทำการประเมิน 4 ภาระงาน ประกอบด้วย (1) ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 (2) ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (3) ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง (4) ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล

โดยเมื่อคัดเลือกภาระงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของภาระงานด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะภาระงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตสูง และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การคัดเลือกกระบวนการงาน
2. การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
4. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
5. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
6. การติดตามและรายงานผล

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน

เป็นการค้นหากระบวนการงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของมหาวิทยาลัยที่มีความเสี่ยงการทุจริตการค้นหาความเสี่ยงการทุจริตจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะอาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่ามหาวิทยาลัยมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) โดยการหลักการที่สำคัญ คือ ไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน

เช่น ความไม่เพียงพอของทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี และบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก เพื่อป้องกันการละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

กำหนดประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การอนุมัติ อนุญาต คือ การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

ด้านที่ 2 การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรง ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ 3 การใช้จ่ายงบประมาณหรือการจัดซื้อจัดจ้าง คือ งบประมาณ/โครงการที่ได้รับการ จัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ (เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย)

2.3 ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประกอบด้วย 2 กระบวนการหลัก ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (2) การประเมินความเสี่ยง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นการพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง เป็นการประเมิน โอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมาก น้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใด มีความสำคัญมากน้อยกว่ากันเพื่อจะได้กำหนดมาตรการตอบโต้กับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย 2 มิติ ดังนี้

(1) โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) ดูได้จากความถี่ของเหตุการณ์มีโอกาสดังเกิดขึ้นมากน้อย เพียงใด อาจจำแนกเป็นระดับต่ำ ปานกลาง สูง หรือร้อยละของโอกาสที่อาจเกิดขึ้นได้

(2) ผลกระทบ (Impact) หรือความรุนแรง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบ มากเพียงใด รุนแรงน้อย ปานกลาง หรือเสียหายมาก

2) การประเมินความเสี่ยง สามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยพิจารณา จากทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในองค์กร

(1) การประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) จะไม่มีการระบุค่าของความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข แต่ระบุออกเป็นระดับความรุนแรงของความเสียหาย และระดับความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

(2) การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) จะระบุค่าของความเสียหายเป็นตัวเลข (โดยเฉพาะตัวเงิน) และโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดออกมาในรูปของความน่าจะเป็น (Probability) ซึ่งเป็นรูปตัวเลขเช่นกัน

ตารางแสดงระดับความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
ระดับ		1	2	3	4	5
		โอกาสเกิด (Likelihood)				

เกณฑ์การประเมินระดับความเสี่ยง

ระดับโอกาสในการเกิด/ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) มหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิด/ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	โอกาสเกิดการทุจริต
5	สูงมาก/น่าจะเกิดมากที่สุด (Certain)	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป
4	สูง/น่าจะเกิดมาก (Likely)	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงร้อยละ 6 ถึงร้อยละ 10
3	ปานกลาง/อาจจะเกิด (Possible)	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดขึ้นบางครั้งร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 5
2	น้อย/เป็นไปได้น้อย (Unlikely)	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดขึ้นน้อยมาร้อยละ 1 ถึงร้อยละ 2
1	น้อยมาก/ยากที่จะเกิด (Rare)	โอกาสเกิดการทุจริต 1 ครั้งต่อปี หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลย

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) มหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)		
ระดับ	ระดับผลกระทบ	ผลกระทบ/ความรุนแรง
5	สูงมาก/รุนแรงที่สุด (Catastrophic)	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม/มีการฟ้องคดีต่อศาล
4	สูง/ค่อนข้างรุนแรง (Major)	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องความโปร่งใส/มีการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน
3	ปานกลาง (Moderate)	มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย/มีการร้องเรียนเป็นหนังสือหรือตั้งคำถามต่อมหาวิทยาลัยและไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	น้อย (Minor)	ปรากฏข่าวลือพาดพิงถึงหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
1	น้อยมาก (Insignificant)	ไม่มีเหตุการณ์ใด

2.4 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มหาวิทยาลัยได้พิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impact) ของแต่ละประเด็นความเสี่ยง แล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสเกิดและผลกระทบว่าจะเกิดความเสี่ยงในระดับใด ระดับความเสี่ยง (Risk Score) = (โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ x ผลกระทบที่จะเกิด ความเสียหาย) จากนั้นนำค่าคะแนนที่ได้ไปจัดลำดับความเสี่ยง

การจัดลำดับความเสี่ยง (Prioritize) เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริตที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการ/โครงการของมหาวิทยาลัย โดยพิจารณาจากระดับ ความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยจัดเรียง ลำดับ จากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	การประเมินระดับความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)		
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
ความเสี่ยงการทุจริตจากการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
การพิจารณาภารกิจของมหาวิทยาลัย พบว่า ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบน ในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
1	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมทีมวิจัย โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัยนั้น	3	3	9 (ปานกลาง)
2	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับ บริการทั้งภายในและภายนอก เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	3	2	6 (ปานกลาง)
ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง				
3	การเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	2	3	6 (ปานกลาง)
ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล				
4	กระบวนการสรรหาบุคคลเป็นพนักงานประจำ มหาวิทยาลัย อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์หรือการรับบุคคล ที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์ เข้าทำงาน	2	3	6 (ปานกลาง)

2.5 ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นวิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา

สำหรับการลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) มีหลักการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) 4 ประการ คือ

(1) การยอมรับความเสี่ยง (Take) หมายถึง ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม ดำเนินการตามแผนต่อไป โดยยอมรับสภาพความเสี่ยงที่คงอยู่ แต่ต้องติดตามความก้าวหน้าต่อไป

(2) การลดความเสี่ยง (Treat) หมายถึง การลดโอกาสเกิดและความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง โดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรวม เช่น ปรับกลยุทธ์ระบบงาน กระบวนการให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากรให้ชำนาญ จัดทำแผนฉุกเฉินและซักซ้อม รวมถึงพัฒนาแผนฟื้นฟู

(3) การกระจาย/โอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง การโอนย้ายหรือแบ่งความเสี่ยงบางส่วนไปยังบุคคลหรือหน่วยงานอื่น เช่น การทำประกันภัย การร่วมทุน การสร้างพันธมิตร การจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน เป็นต้น

(4) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) หมายถึง การยกเลิกหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง แต่ต้องไม่กระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของงาน เช่น หยุดกิจกรรม ลดขนาดการลงทุน ปรับเป้าหมาย เลิกกิจการ ยุบหน่วยงาน

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
1	การให้หรือรับสินบนเพื่อซื้อขายตำแหน่งผู้ร่วมทีมวิจัย โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในงานวิจัยนั้น <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และความซื่อสัตย์สุจริต <u>ระดับความเสี่ยง</u> (โอกาสเกิด x ผลกระทบ) = 9 (ปานกลาง) <u>มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง</u> 1. จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรม ทศนคติ ค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต สร้างจิตสำนึกของบุคลากรต่อต้านการทุจริตในองค์กร สร้างภูมิคุ้มกันในการพัฒนาจิตใจให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และไม่ปฏิบัติการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม 2. จัดให้มีศูนย์ร้องเรียน ร้องทุกข์ และมีการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ 3. ประกาศเจตนารมณ์ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่แนวปฏิบัติการเป็นองค์กร ต่อต้านและปลอดการทุจริต	ต.ค. 2567 - ก.ย. 2568	30,000	- ผู้บริหาร - งานวิจัยและพัฒนา - งานนิติการ

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
2	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการทั้งภายในและภายนอก เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ <u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต <u>ระดับความเสี่ยง</u> (โอกาสเกิด x ผลกระทบ) = 6 (ปานกลาง) <u>มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง</u> - จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความซื่อสัตย์ - จัดให้มีศูนย์ร้องเรียน ร้องทุกข์ และมีการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ - ออกมาตรการป้องกัน โดยการประกาศนโยบาย เรื่อง การไม่รับของขวัญ ของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่	ต.ค. 2567 - ก.ย. 2568	30,000	- ผู้บริหาร - งานบริหารทรัพยากรบุคคล - งานนิติการ

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้าง				
3	การเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	ต.ค. 2567 - ก.ย. 2568	100,000	- ผู้บริหาร - งานพัสดุ
	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างมีความถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง			
	<u>ระดับความเสี่ยง</u> (โอกาสเกิด x ผลกระทบ) = 6 (ปานกลาง)			
	<u>มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง</u> 1. จัดทำบัญชีมาตรฐานคุณลักษณะและราคากลางของพัสดุ และครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดทำ (ทบทวนทุก 6 เดือน) 2. จัดทำแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง 3. จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับบัญชีมาตรฐานคุณลักษณะและราคากลางของพัสดุ และครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย ให้ส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ			

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตจากการบริหารงานบุคคล				
4	กระบวนการสรรหาบุคคลเป็นพนักงานประจำมหาวิทยาลัย อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์หรือการรับ บุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์ เข้าทำงาน	ต.ค. 2567 - ก.ย. 2568	-	- ผู้บริหาร - งานบริหารทรัพยากร บุคคล
	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการสรรหาบุคคลเป็นพนักงานประจำมหาวิทยาลัย			
	ระดับความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ) = 6 (ปานกลาง)			
	<u>มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง</u> 1. ผู้บริหารมีการควบคุมและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2. กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนให้มีความชัดเจน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ สรรหา 3. การออกมาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล			

2.6 ขั้นตอนที่ 6 การติดตามและรายงานผล

การติดตามและการรายงานผลกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

- ไตรมาสที่ 1 : ภายในวันที่ 15 มกราคม 2568
- ไตรมาสที่ 2 : ภายในวันที่ 15 เมษายน 2568
- ไตรมาสที่ 3 : ภายในวันที่ 15 กรกฎาคม 2568
- ไตรมาสที่ 4 : ภายในวันที่ 15 ตุลาคม 2568

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सानนท์ ด้านภักดี	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
นางเกษราพร นาคคำ	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
นางสาวจิรารัตน์ ปุราทะกา	หัวหน้างานนโยบายและแผน

ผู้จัดทำ/วิเคราะห์/รวบรวม

นายณัฐธ์ ดำรงพันธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
--------------------	------------------------------------

เผยแพร่โดย

กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
167 หมู่ 2 ถนนชัยภูมิ-ตาดโตน ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ 0 4481 5111 ต่อ 6600
เว็บไซต์ <https://ia.cpru.ac.th/>